

Idekatalog til videreudvikling af lokale undervisningsplaner på erhvervsuddannelserne

INDHOLD

Idekatalog til videreudvikling af lokale undervisningsplaner på erhvervsuddannelserne

---

1	Oversigt over forslag i idekataloget	4
2	Indledning	7
3	Forslag til ændringer i bekendtgørelsens krav til LUP'erne	10
4	Forslag til justeringer af de vejledende skabeloner	14
5	Forslag til fremtidig digital understøttelse	19
6	Forslag til en stærkere kobling mellem LUP'er og pædagogisk praksis	24

---

1 Oversigt over forslag i idekataloget

Dette idekatalog præsenterer en række konkrete forslag til, hvordan arbejdet med LUP'erne (LUP'er) på erhvervsuddannelserne kan videreudvikles, så arbejdet i endnu højere grad kan fungere som en dokumentation af undervisningen og som et afsæt for skolernes pædagogiske arbejde. Nedenfor findes en samlet oversigt over ideerne, som uddybes og nuanceres i rapporten.

Forslagene i idekataloget er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse af erhvervsskolernes erfaringer med at udarbejde og anvende LUP'erne. Derudover bygger idekataloget på tre udviklingsworkshops med lærere og ledere fra en række udvalgte erhvervsskoler. Udviklingsworkshopperne havde til formål at indsamle og drøfte input til videreudvikling af det nuværende LUP-koncept, herunder de krav, der fremgår af bekendtgørelsen for erhvervsuddannelserne¹, de vejledende skabeloner og den digitale understøttelse af LUP'erne.

TABEL 1.1

Forslag til ændringer i bekendtgørelsens krav til LUP'erne

Bekendtgørelseskrav	Forslag til justering
§ 46, stk. 2: Indholdet i de fag og læringsaktiviteter, som skolen har opdelt undervisningen i. Det skal fremgå af beskrivelsen, hvilke mål eller delmål der indgår i læringsaktiviteten	Afklaring af, hvilke dele af de pædagogiske aktiviteter der skal indgå som beskrivelse i LUP'en. Erstat begrebet læringsaktivitet med det begreb, der i den nuværende kontekst bedst dækker det niveau, praksis ønskes beskrevet på.
§ 46, stk. 5: Elevens arbejdstid for læringsaktiviteter, herunder projekter mv. samt elevens hjemmearbejde, så det tydeligt fremgår, at kravene i § 17 og § 61, stk. 2, er opfyldt	Justering af kravet, så det fremgår, at det særligt gælder for skolens omsætning af kravene på hovedforløbene.
§ 46, stk. 7: Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr, hvor reglerne om uddannelsen stiller specifikke krav hertil	Tydliggøre, at kravet gælder for uddannelser og forløb, hvor der er særlige krav til kvalifikationer, ressourcer og udstyr.
§ 46, stk. 8: Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i skolepraktik	Undlade dette krav, idet indholdet i skolepraktik er beskrevet i praktikcentrenes forretningsplaner.

1 Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=179825>.

TABEL 1.2

Forslag til justeringer af de vejledende skabeloner

Forslag	Uddybning
Tydeliggør formålet med LUP'erne	Der er behov for at tydeliggøre, at LUP'erne både skal dokumentere undervisningen og skal understøtte en fælles pædagogisk praksis. Det er ikke tilstrækkeligt tydeligt for de aktører, som udarbejder LUP'en, hvad det vil sige, at de skal dokumentere undervisningen.
Forklaring af begreber i bekendtgørelsens krav	Nogle af de begreber, som indgår i bekendtgørelsens krav til LUP'en, er vanskelige for skolerne at omsætte til en udfoldet og meningsfuld beskrivelse af praksis. Der er behov for, at de vanskelige begreber bliver defineret og uddybet i de vejledende skabeloner.
Udvikling af eksemplariske LUP'er	På Undervisningsministeriets hjemmeside lægges der eksemplariske versioner af lokale undervisningsplaner. Eksemplerne hentes fra forskellige uddannelsesområder.
Vejledningerne understøtter en opdeling af LUP'erne i to dele	De vejledende skabeloner kan understøtte en opdeling af LUP'en i en del, der er generel for skolen, og som revideres sjældent, og en del, der er specifik for den enkelte uddannelse, og som revideres jævnligt.

TABEL 1.3

Forslag til fremtidig digital understøttelse af LUP'erne

Forslag	Uddybning
Aktuelle målpinde hentes automatisk fra uddannelsesordningen	Den digitale understøttelse bibeholder funktionen, som findes i Elevplan, hvor de gældende målpinde automatisk fremgår og kan hentes ind i LUP'erne.
En digital understøttelse, som gør det nemt at redigere og justere LUP'erne	Udviklingen og justeringen af LUP'en skal være nemmere for skolerne end i det nuværende Elevplan. Skolerne får mulighed for selv at definere en struktur for LUP'en, som er tilpasset de lokale forhold.
En digital understøttelse, som gør det let at tilgå udvalgte dele af LUP'en	Den digitale understøttelse af LUP'en gør det nemmere at tilgå udvalgte dele af LUP'en for forskellige målgrupper. Det kan fx være gennem en søgefunktion eller en funktion, som kan mærke indholdet i LUP'en mht., hvilken målgruppe de enkelte dele er relevant for.

Forslag	Uddybning
En digital understøttelse, som understøtter elevernes behov for overblik over uddannelsen	Den digitale understøttelse af LUP'en skal rumme mulighed for at indsætte elementer i dem, som imødekommer elevernes præferencer for andre formidlingsformer end tekst. Det kan fx være forskellige former for grafik, film etc.
Gæstelink til læringsplatforme	Den digitale understøttelse af LUP'en giver mulighed for, at skolerne kan give adgang til beskrivelser i læringsaktiviteter på lokale læringsplatforme eller lokale drev, i det omfang der er behov for det.

TABEL 1.4

Forslag til en stærkere kobling mellem LUP'en og pædagogisk praksis

Forslag	Uddybning
Understøt skolernes arbejde med at omsætte målpinde fra uddannelsesordninger til mål for undervisningsforløb	Forslaget handler om, at målpinde i nogle uddannelsesordninger er så komplekse, at de er vanskelige for skolerne at omsætte til lokal undervisningspraksis. Der er derfor behov for at understøtte de aktører, der skal lave oversættelsesarbejde, fx gennem formel kompetenceudvikling eller Undervisningsministeriets læringskonsulenter. Dette kan også ske i samarbejde med de faglige udvalg, der udarbejder målpinde for den enkelte uddannelse.
Tydlig rollefordeling og opfølgning på LUP'en i beskrivelsesfasen	Forslaget handler om, at beskrivelsesarbejdet mht. LUP'en placeres hos medarbejdere med erfaring med at omsætte bekendtgørelsens rammer til en beskrivelse af den lokale undervisningspraksis. Derudover er der behov for, at beskrivelsen af LUP'en kobles tættere til de fora, hvor lærerne udvikler og evaluerer undervisningen.

2 Indledning

Alle erhvervsskoler skal udarbejde lokale undervisningsplaner (LUP'er), der både dokumenterer undervisningen og understøtter den lokale kvalitetssikring og udvikling på de forskellige uddannelser og undervisningsforløb, som skolen udbyder. Ved udgangen af 2018 udfaser Undervisningsministeriet det administrative system Elevplan, som i dag fungerer som elektronisk understøttelse af LUP'erne, i det omfang skolerne vælger at benytte denne mulighed.

Denne udfasning er anledningen til, at Undervisningsministeriets Styrelse for Undervisning og Kvalitet (STUK) har bedt Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) om at udarbejde et idekatalog til arbejdet med at styrke LUP-konceptet og med at erstatte Elevplan med en anden form for digital understøttelse af LUP'erne.

Formål med og opbygning af dette idekatalog

Dette idekatalog sammenfatter en række konkrete ændringsforslag til det nuværende LUP-koncept og forslag til den digitale understøttelse fremover. Formålet er at give input til, hvordan bekendtgørelsens krav og rammerne for skolernes arbejde med LUP'en kan videreudvikles, så arbejdet i endnu højere grad kan fungere som en dokumentation af undervisningen og som et afsæt for skolernes pædagogiske arbejde.

Idekataloget er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse af erhvervsskolernes nuværende erfaringer med at udarbejde og anvende LUP'erne, som EVA har gennemført i 2017, samt tre udviklingsworkshops med ledere og lærere fra en række udvalgte erhvervsskoler.

Ideerne i kataloget præsenteres i fire forskellige kapitler med afsæt i følgende spørgsmål:

Kapitel 3 – Forslag til ændringer af bekendtgørelsens krav til LUP'erne:

- Er bekendtgørelsens krav til LUP'en relevante, hvis LUP'en skal understøtte planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisningen?
- Burde der være andre eller færre krav?

Kapitel 4 – Forslag til vejledende skabeloner:

- Hvordan kan en vejledende skabelon for LUP'en fremadrettet udformes, så den bedst understøtter skolernes planlægning af undervisningen og skolens kvalitetsarbejde?
- Hvilke overvejelser har skolerne over, hvordan en evt. ny skabelon/en evt. ny form/et evt. nyt koncept for LUP'en kan se ud?

Kapitel 5 – Forslag til fremtidig digital understøttelse af LUP'erne:

- Er det vigtigt, at LUP'en er digitalt understøttet?
- Hvilke hensyn er vigtige for skolerne, hvis LUP'en digitaliseres?

Kapitel 6 – Forslag til skolernes arbejde med at forankre LUP'en i praksis:

- Hvordan kan LUP-konceptet forenkles, så arbejdet med at udvikle kvaliteten i undervisningen styrkes, samtidig med at skolernes dokumentationsarbejde mht. LUP'en bliver lettere?
- Hvordan kan LUP'en blive et mere dynamisk element i planlægningen af undervisningen på skolen?

Grundlaget for dette idekatalog

De to forskellige produkter, som tilsammen udgør grundlaget for dette idekatalog, er illustreret nedenfor.

1. Statusrapport

Rapporten belyser følgende:

- Hvilke erfaringer har skolerne med at udarbejde LUP'erne?
- Hvordan anvender skolerne deres lokale undervisningsplaner i praksis?

2. Udviklingsworkshops

Tre udviklingsworkshops med fokus på følgende:

- Hvordan kan bekendtgørelsens krav og de vejledende skabeloner ændres, så LUP-arbejdet styrkes?
- Hvilken digital understøttelse er der behov for fremover?

3. Idekatalog

Præsentation af ideer til det fremtidige LUP-koncept med afsæt i:

1. Statusrapport
2. Udviklingsworkshops

1. Statusrapport

Statusrapporten er udarbejdet på baggrund af en undersøgelse af skolernes erfaringer med at udarbejde LUP'erne og med at anvende dem i praksis.

Undersøgelsen bygger på:

1. Indledende telefoninterview med LUP-ansvarlige medarbejdere på tre udvalgte skoler samt et opstartsmøde med fagkonsulenter, læringskonsulenter og pædagogiske konsulenter i STUK

2. Fokusgruppeinterview med ledelse og lærere fra 16 forskellige uddannelser på i alt seks udvalgte skoler.

Statusrapporten med en udfoldet metodebeskrivelse findes på EVA's hjemmeside: www.eva.dk.

2. Udviklingsworkshops

EVA har i oktober 2017 gennemført tre udviklingsworkshops med det formål at indsamle og drøfte input til et fremtidigt LUP-koncept. I de tre udviklingsworkshops deltog 53 ledere, kvalitetsmedarbejdere og lærere fra i alt 16 erhvervsskoler. Medarbejdere fra STUK havde en observatørrolle på udviklingsworkshopperne. De tre udviklingsworkshops havde en varighed af tre timer og blev afholdt geografisk spredt i landet.

Indhold i de tre udviklingsworkshops

De tre udviklingsworkshops tog afsæt i de centrale pointer fra statusrapporten og de foreløbige opmærksomhedspunkter, som EVA har udledt på baggrund af undersøgelsen. Forskellige gruppedrøftelser blandt deltagerne havde til formål at bringe nye vurderinger, nuanceringer og ideer til, hvordan arbejdet med LUP'erne i den daglige undervisning på lærerniveau og i skolens mere overordnede kvalitetsarbejde kan blive et mere meningsfuldt, effektivt og dynamisk element.

3. Idekatalog

Idekataloget præsenterer de ideer, der er fremkommet gennem udviklingsworkshopperne og undersøgelsen af skolernes arbejde med udarbejdelse og anvendelse af LUP'en. Ideerne i kataloget fremstiller de mest centrale pointer i forhold til de spørgsmål, som kataloget har skullet besvare. Ideerne er ikke et udtryk for en samlet, ny helhedsmodel for LUP'en. De er en række forskellige input til det videre arbejde i STUK. Det betyder, at det kommende udviklingsarbejde i STUK kan tage ideerne som afsæt for arbejdet, men ikke at alle ideerne nødvendigvis kan realiseres samlet.

3 Forslag til ændringer i bekendtgørelsens krav til LUP'erne

Bekendtgørelsen rummer en lang række krav til, hvad en lokal undervisningsplan skal rumme. Nogle temaer skal beskrives specifikt som en del af den lokale undervisningsplan, mens der i planen også kan være henvisninger til andre temaer, der ikke nødvendigvis skal beskrives på ny og lægges ind i selve planen. Principielt set skal en LUP rumme en beskrivelse af de dele af skolens praksis, som skal være genstand for en lokal udviklingsproces, og det kan derfor variere fra skole til skole og fra uddannelse til uddannelse. Men enkelte af de elementer, der skal indgå i en LUP, er fastlagte og lovbestemte. Det gælder fx regler for elevernes arbejdstid og bestemmelser om lærerkvalifikationer.

I de tre udviklingsworkshops vurderede deltagerne, at alle bekendtgørelsens krav med enkelte undtagelser er relevante at have med i LUP'erne, fordi de giver et samlet billede af den praksis, som eleverne vil møde på den enkelte uddannelse. Dog blev der peget på, at enkelte beskrivelser, fx beskrivelser af konkrete læringsaktiviteter eller beskrivelser af indholdet i skolepraktikken, snarere hører til i andre af skolens dokumenter eller på skolens læringsplatform end den lokale undervisningsplan. Forslag til justering af bekendtgørelsens krav til LUP'erne, så de i højere grad understøtter planlægning, gennemførelse og evaluering af undervisning, vil fremgå af dette kapitel.

Forslag til justering af § 46, stk. 2: Indholdet i de fag og læringsaktiviteter, som skolen har opdelt undervisningen i. Det skal fremgå af beskrivelsen, hvilke mål eller delmål der indgår i læringsaktiviteten.

Forslag til bekendtgørelsesændring

§ 46, stk. 2: Indholdet i de fag og læringsaktiviteter, som skolen har opdelt undervisningen i. Det skal fremgå af beskrivelsen, hvilke mål eller delmål der indgår i læringsaktiviteten.

- Forslaget handler om, at det skal afklares, hvilket niveau af de pædagogiske aktiviteter der skal beskrives i LUP'erne, samt hvilket begreb der bedst dækker dette niveau.

Af statusrapporten fremgår det, at der er stor forskel på, hvilken rolle beskrivelsen af læringsaktiviteter spiller i LUP'erne. Ingen af de besøgte skoler havde valgt at inkludere beskrivelsen af konkrete læringsaktiviteter i deres LUP'er, fordi de typisk ligger på læringsplatforme eller på de lokale drev, som lærerne bruger i den daglige gennemførelse af undervisningen. Nogle af de deltagende skoler har udarbejdet mere overordnede beskrivelser af de faglige forløb i undervisningen og tilkøbet de mål, der knytter sig til de enkelte forløb. Andre skoler har valgt blot at lade listen af målpinde fra uddannelsesordningerne udgøre beskrivelser af de faglige forløb.

På udviklingsworkshopperne blev det tydeliggjort, at der er behov for at afklare, om det er nødvendigt, at de læringsaktiviteter, der indgår i undervisningsforløbene, bliver genbeskrevet i LUP'en, eller om en mere overordnet fremstilling af undervisningsforløbene vil være tilstrækkelig. Skolernes behov for at understøtte planlægning af undervisningen kan imødekommes ved at udarbejde en fælles beskrivelse af undervisningsforløbene på en uddannelse, samtidig med at de konkrete læringsaktiviteter, der kobler sig til undervisningsforløbene, placeres på mere dynamiske platforme og drev, som løbende justeres og opdateres i lærernes daglige arbejde.

På udviklingsworkshopperne blev det ligeledes fremhævet, at selve begrebet *læringsaktivitet* er et kontekstbundet begreb, der stammer fra tidligere reformer af erhvervsuddannelserne, hvor undervisningen blev delt op i selvstændige læringsaktiviteter. Med reformen fra 2015 er det et krav, at undervisningen skal foregå på hold og være helhedsorienteret. Det blev derfor drøftet, om begreberne undervisningsforløb eller undervisning i højere grad er begreber, der kan dække det, der er krav om, at skolerne beskriver i LUP'erne.

Forslag til justering af § 46, stk. 5: Elevens arbejdstid i forbindelse med læringsaktiviteter, herunder projekter mv., samt elevens hjemmearbejde, så det tydeligt fremgår, at kravene i § 17 og § 61, stk. 2, er opfyldt.

Forslag til bekendtgørelsesændring

§ 46, stk. 5: Elevens arbejdstid for læringsaktiviteter, herunder projekter mv., samt elevens hjemmearbejde, så det tydeligt fremgår, at kravene i § 17 og § 61, stk. 2, er opfyldt.

- Forslaget handler om at justere kravet, så det fremgår, at dette særligt gælder for skolens omsætning af kravet i forhold til hovedforløbene, hvor omfanget af den lærerstyrede undervisning ikke er fastlagt i rammerne.

For alle erhvervsuddannelserne gælder det, at elevens arbejdstid skal svare til et fuldtidsarbejde, dvs. 37 timer om ugen. På grundforløbets første og anden del skal den lærerstyrede undervisning udgøre 26 klokketimer, hvilket inklusive opgaver, hjemmearbejde og forberedelse svarer til et fuldtidsarbejde. Derfor pegede flere deltagere i de tre udviklingsworkshops på, at elevens arbejdstid på grundforløbene ikke er en del af det lokale udviklingsarbejde, og at det derfor er mindre relevant at beskrive i den lokale undervisningsplan. Nogle deltagere pegede dog på, at det er vigtigt at kommunikere til eleverne, at uddannelsen er en fuldtidsuddannelse, også på grundforløbene, og at det derfor kan være vigtigt at fremhæve elevens arbejdstid i den lokale undervisningsplan.

På hovedforløbene er der behov for, at skolerne dokumenterer, hvordan undervisningen lever op til kravet om at være fuldtidsuddannelse, fordi der her ikke er et krav til omfanget af den lærerstyrede undervisning.

Derfor kan det nuværende bekendtgørelseskrav justeres, så LUP'erne skal rumme en beskrivelse af, hvordan kravet om uddannelse svarende til fuldtidsbeskæftigelse imødekommes på hovedforløbene. I forhold til undervisningen på grundforløbene er forslaget, at det er tilstrækkeligt at vise, at der er planlagt 26 klokketimers undervisning.

Forslag til justering af § 46, stk. 7: Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr, hvor reglerne om uddannelsen stiller specifikke krav hertil.

Forslag til bekendtgørelsesændring

§ 46, stk. 7: Lærerkvalifikationer, ressourcer og udstyr, hvor reglerne om uddannelsen stiller specifikke krav hertil.

- Forslaget handler om at tydeliggøre, at kravet gælder for uddannelser og forløb, hvor der er særlige krav til kvalifikationer, ressourcer og udstyr, så LUP'erne ikke rummer en udfoldet beskrivelse af de generelt fastsatte krav.

Det er lederens ansvar at ansætte og fordele lærere med de krævede kompetencer inden for de fag, som de underviser i. Derfor pegede mange deltagere i de tre udviklingsworkshops på, at det er mindre relevant, at der i LUP'en indgår en udfoldet beskrivelse af lærernes kvalifikationer.

Der blev dog på udviklingsworkshopperne nævnt en række eksempler på, hvornår det er relevant at beskrive lærerkvalifikationer, fx ved bemanning af EUX-forløb, hvor der på mange uddannelser hentes underviserressourcer fra skolens gymnasiale uddannelser eller fra andre skoler. Derudover blev der nævnt flere eksempler på, at elever har udfordret lærernes kvalifikationer. Her kan det være givtigt for lærerne at kunne henvise til indholdet i en LUP, som viser, at skolen lever op til de krav, som bekendtgørelsen stiller.

Det vil desuden være relevant for skolen at beskrive, hvordan undervisningen tilrettelægges på uddannelser, der kræver særligt udstyr, fx hvis skolen samarbejder med eksterne aktører om at stille udstyr til rådighed for eleverne, herunder fx robotteknologi, som skolen ikke selv har til rådighed. På det merkantile område blev det af flere deltagere påpeget, at det er mindre relevant at beskrive, hvilket udstyr skolen har til rådighed.

Forslaget er derfor at tydeliggøre, at kravet gælder for de uddannelser og forløb, hvor der er særlige krav til lærernes kvalifikationer og skolens ressourcer og udstyr. Dette er for at undgå, at alle lokale undervisningsplaner skal rumme en udfoldet beskrivelse af, hvordan skolen lever op til de generelle krav til lærerkompetencer og udstyr.

Forslag til justering af § 46, stk. 8: Indhold i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i skolepraktik.

Forslag til bekendtgørelsesændring

---

§ 46, stk. 8: Indholdet i skolepraktik samt praktikbedømmelse af elever i skolepraktik.

- Forslaget handler om at undlade dette krav, idet indholdet i skolepraktikken er beskrevet i praktikcentrenes forretningsplaner. Der kan evt. henvises til skolens praktikcenters forretningsplan i de lokale uddannelsesplaner for skolens forskellige uddannelser.

Kravet om, at den lokale undervisningsplan skal rumme en beskrivelse af indholdet i skolepraktikken, er med oprettelsen af praktikcentrene i en selvstændig organisering med egen ledelse blevet mindre relevant. Hvert praktikcenter har sin egen forretningsplan, hvor indholdet af skolepraktikken og praktikbedømmelsen af eleverne er beskrevet.

På udviklingsworkshopperne blev der bredt set peget på, at dette krav til LUP'erne bør fjernes, fordi indholdet i skolepraktikken allerede er beskrevet i praktikcentrenes forretningsplaner. Dog vil det stadig være relevant, at der i LUP'erne findes en henvisning til forretningsplanen for skolens praktikcenter, så den nødvendige information er tilgængelig for relevante interessenter. Det samme gælder § 46, stk. 2, punkt 2: Beskrivelse af skolens fremgangsmåde ved vurdering af elevers egnethed i forbindelse med skolepraktik, jf. § 111.

4 Forslag til justeringer af de vejledende skabeloner

Som en hjælp til skolernes udarbejdelse af LUP'erne har Undervisningsministeriet fremstillet en række vejledende skabeloner, som beskrivelserne i LUP'erne kan tage udgangspunkt i. Der findes skabeloner til grundforløbets første og anden del og hovedforløbet samt en skabelon til beskrivelse af det studieforberedende år på de merkantile EUX-uddannelser. Skabelonerne rummer de krav, som er fastsat i hovedbekendtgørelsen, og giver skolerne et forslag til en struktur og fordeling af temaer i LUP'erne.

Blandt skolerne i undersøgelsen er der bredt set en tilkendegivelse af, at de vejledende skabeloner understøtter skolernes beskrivelsesarbejde. Det varierer blandt skolerne i undersøgelsen, hvor meget skabelonerne bliver benyttet. På nogle skoler bliver skabelonerne brugt som skriveskabeloner, hvor LUP'erne følger struktur og temafordeling i skabelonerne tæt, mens andre udarbejder LUP'er med en anden struktur end i skabelonerne – som i stedet anvendes som afsæt for at tjekke, om de nødvendige afsnit er med i LUP'erne.

Den udbredte anvendelse af skabelonerne som et element i arbejdet med LUP'erne blev bekræftet på de afholdte udviklingsworkshops, hvor flere deltagere også pegede på det vigtige i, at LUP'erne har en sammenlignelig struktur på tværs af skoler og uddannelser, der gør det nemmere at finde rundt i LUP'erne for andre skoler og uddannelser end den, man til daglig er tilknyttet. Dette kan fx være nyttigt for elever eller medarbejdere ved skoleskift. Det kan også være nyttigt med en sammenlignelig struktur for LUP'erne, fx for lærere, der skal ud som censor, og som gennem planen umiddelbart kan danne sig et overblik over den undervisning, der er gået forud for eksaminationen, bedømmelseskriterierne og lign.

I forbindelse med statusrapporten og udviklingsworkshopperne er der blevet peget på en række forslag, som kan være med til at gøre skabelonerne endnu mere anvendelige i skolernes arbejde. Disse forslag præsenteres i dette kapitel.

Forslag om at tydeliggøre formålet med en lokal undervisningsplan

Forslag: Tydeliggør formålet med LUP'erne

Forslaget handler om i de vejledende skabeloner at tydeliggøre, at LUP'erne både skal dokumentere undervisningen og skal understøtte en fælles pædagogisk udvikling i praksis.

Det er ikke tilstrækkeligt tydeligt for de aktører, der udarbejder lokale undervisningsplaner, hvad det vil sige, at de skal dokumentere undervisningen. I forbindelse med tilsynssager og

klager fra elever er det fx utydeligt, at LUP'erne er skolernes retslige og principielle grundlag for praksis.

Samtidig er det heller ikke tydeligt, hvilken rolle LUP'erne er tiltænkt i forbindelse med lærernes tilrettelæggelse og evaluering af undervisningen.

LUP'erne skal dokumentere undervisningen på den enkelte uddannelse på en skole, fordi erhvervsuddannelserne er beskrevet ved rammelov. Den enkelte skole er dermed underlagt et krav om at udmønte de lovgivne rammer med afsæt i lokale behov. Det betyder, at LUP'erne helt overordnet tjener som dokumentation over for Undervisningsministeriet og fungerer som en garanti for, at undervisningen lever op til de rammer, der gælder for uddannelserne.

Statusrapporten peger på, at dette juridiske formål er centralt i den strategiske ledelses anvendelse af LUP'erne, fx hvis elever klager over eksamensbedømmelse, eller i forbindelse med udsmidningssager. I sådanne processer skal LUP'erne kunne dokumentere praksis på den enkelte uddannelse.

Det kom frem under udviklingsworkshopperne, at det ikke på alle skoler og for alle involverede aktører er lige klart, at LUP'erne skal tjene dette formål. Desuden viser statusrapporten, at der er skoler, hvor LUP'erne ikke anvendes som led i den pædagogiske ledelse og ikke er en del af lærernes grundlag for at tilrettelægge undervisningen. Det vil derfor være en ide, at de vejledende skabeloner tydeliggør og eksemplificerer, hvordan LUP'erne kan spille en rolle i den pædagogiske praksis.

Det vil desuden være en god ide, hvis vejledninger beskriver, at der er en vigtig kommunikationsopgave internt på den enkelte skole forbundet med LUP'en. Det er eksempelvis helt centralt, at en skoles strategiske ledelse og de medarbejdere, der har et overordnet ansvar for uddannelserne på skolen, tydeliggør hensigten med LUP'en over for de lærere og ledere, der til daglig er længere væk fra den overordnede ledelse og derfor ikke nødvendigvis kender til det mere juridiske formål, som LUP'en også skal understøtte.

Forslag om, at de vejledende skabeloner forklarer vanskelige begreber i bekendtgørelsens krav

Forslag: Forklaring af begreber i bekendtgørelsens krav

Forslaget handler om, at nogle af de begreber, der indgår i bekendtgørelsens krav til indholdet i LUP'erne, er vanskelige for skolerne at omsætte til meningsfulde praksiskategorier. Der er derfor behov for, at de begreber, der kan være udfordrende at omsætte til en udfoldet beskrivelse af praksis, bliver defineret i de vejledende skabeloner fra Undervisningsministeriet.

Dette gælder særligt begreberne eksaminationsgrundlag, bedømmelseskriterier og eksaminationsplan.

En LUP skal rumme en lang række temaer, som er fastsat i bekendtgørelsen for erhvervsuddannelserne. Af statusrapporten fremgår det, at de begreber, der indgår i de enkelte områder, ikke nødvendigvis er entydige, men at de kan opfattes forskelligt på forskellige uddannelser og skoler. Det gælder fx begreber som *eksaminationsgrundlag*, *bedømmelseskriterier* og *eksaminationsplan*. Flere skoler har peget på, at arbejdet med at omsætte begreberne til praksis og beskrive dem i den lokale undervisningsplan kan være en udfordring, fordi det ikke er klart, hvad de dækker over.

Det samme gør sig i gældende for begrebet *læringsaktiviteter*. I LUP'erne skal indholdet i de fag og læringsaktiviteter, som skolen har opdelt undervisningen i, beskrives, og det skal fremgå af beskrivelsen, hvilke mål eller delmål der indgår i læringsaktiviteten. I statusrapporten peger flere ledere og lærere på, at det generelt er vanskeligt at forstå, hvad der menes med læringsaktiviteter. På nogle af de besøgte skoler har man haft gavn af oplæg fra læringskonsulenter, som har udarbejdet en skabelon for, hvordan en beskrivelse af læringsaktiviteter kan bygges op, eller eksempler på, hvordan de bedømmelsesrelaterede begreber kan adskilles fra hinanden. Andre skoler peger på, at arbejdet med at beskrive læringsaktiviteter har været understøttet af den skabelon, der indgår i bilag 2 i bekendtgørelsen om erhvervsuddannelser². Behovet for at forklare betydningen af begrebet læringsaktiviteter vil afhænge af, hvilket begreb der fremover vil indgå i bekendtgørelsen, jf. forslag i kapitel 3.

En tydeliggørelse af vanskelige begreber i bekendtgørelsen vil understøtte skolernes beskrivelsesarbejde og samtidig kunne udgøre en mere klar ramme for de pædagogiske drøftelser på skolerne.

Forslag om at udarbejde vejledende eksempler på lokale undervisningsplaner

Forslag: Udvikling af eksemplariske LUP'er

Forslaget handler om, at der på Undervisningsministeriets hjemmeside lægges eksemplariske versioner af lokale undervisningsplaner. Eksemplerne hentes fra forskellige uddannelsesområder og forskellige uddannelses typer. Der kan være tale enten om udvalgte LUP'er fra konkrete erhvervsskoler eller om LUP'er, som udarbejdes af Undervisningsministeriet.

Eksemplerne kan tjene som:

- Inspiration til skolernes beskrivelsesarbejde
- Støtte til at begrænse omfanget af LUP'erne
- Eksempler på omsætning af begreber i bekendtgørelsen til konkrete beskrivelser
- Eksempler på kobling af det fælles pædagogiske og didaktiske grundlag til den enkelte uddannelse.

Statusrapporten viser, at de vejledende skabeloner i høj grad understøtter skolernes beskrivelsesarbejde i forbindelse med LUP'erne. Samtidig er der på nogle skoler stor usikkerhed om, hvorvidt de enkelte afsnit er tilstrækkeligt udfoldede og omfatter de elementer, der er forventet fra Undervisningsministeriets side. Dette kan fx komme til udtryk, ved at nogle skoler udarbejder meget

2 Bekendtgørelse om erhvervsuddannelser: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=179825>.

lange LUP'er for at være på den sikre side og ramme plet med det indhold, som er forventet og tilstrækkeligt udfoldet. Det kan også komme til udtryk, ved at enkelte elementer, fx skolens pædagogisk-didaktiske grundlag, beskrives flere forskellige steder i den samme plan.

På de afholdte udviklingsworkshops blev der på samme vis peget på, at det kan være vanskeligt for en skole at vurdere, om skolens LUP'er lever op til de krav, der er fra Undervisningsministeriets side. For at løse denne udfordring blev det på udviklingsworkshopperne foreslået, at det vil være nyttigt, hvis der på Undervisningsministeriets hjemmeside findes en række eksemplariske LUP'er til inspiration i skolernes beskrivelsesarbejde. Det kan være links til skoler med gode eksempler på LUP'er, der udfolder de enkelte temaer tilstrækkeligt og lever op til kravene. Eller det kan være i form af eksemplariske LUP'er, som udarbejdes af fagkonsulenter fra Undervisningsministeriet. Det vil være en hjælp i skolernes arbejde med at udarbejde LUP'erne, hvis der findes eksempler fra et tilstrækkeligt bredt udsnit af uddannelser på Undervisningsministeriets hjemmeside.

Statusrapporten viser desuden, at koblingen mellem LUP'erne og de strategiske beslutninger på skolen, fx de indsatser, der beskrives i den enkelte skoles handlingsplan for øget gennemførelse, eller de principper og metoder, der beskrives i det pædagogisk-didaktiske grundlag, ikke er tydelig, selvom dette grundlag i princippet bør hænge tæt sammen med undervisningstilrettelæggelsen på de enkelte uddannelser. Hvis man ønsker at styrke sammenhængen mellem det pædagogisk-didaktiske grundlag, handlingsplanen for øget gennemførelse og LUP'erne, vil det være nyttigt, at der i de eksemplariske LUP'er indgår eksempler på, hvordan dette kan gøres.

Desuden kan denne kobling fremgå endnu tydeligere af de vejledende skabeloner, fx ved at tydeliggøre, at tilrettelæggelse og beskrivelse af undervisningsforløb tager afsæt i både uddannelsesordningen for en uddannelse og de overordnede pædagogiske rammer på skolen, som de er beskrevet i fx handlingsplanen og i det pædagogisk-didaktiske grundlag.

Forslag om, at de vejledende skabeloner opdeler LUP'erne i to dele

Forslag: Vejledningerne understøtter en opdeling af LUP'erne i to dele

Forslaget handler om, at de vejledende skabeloner kan understøtte en opdeling af LUP'erne i en del, der er generel for skolen, og en del, der er specifik for den enkelte uddannelse.

En opdeling af LUP'erne i to dele kan være med til at understøtte:

- Kortere dokumenter med et bedre overblik over de enkelte elementer
- En tydelig opdeling i de dele, der jævnligt skal revideres, og de dele, der har en mere langtidsholdbar karakter.

Som beskrevet tidligere, fungerer skabelonerne som en god understøttelse af skolernes beskrivelsesarbejde. Det gælder både på de skoler, hvor struktur og temafordeling i vejledningen bliver fulgt konsekvent, og på de skoler, hvor skabelonerne i højere grad fungerer som tjekliste for et dokument med en anden disposition.

Statusrapporten peger på, at flere skoler har haft fokus på, hvilke dele af LUP'erne der er generelle for hele skolen og dermed mere langtidsholdbare, og hvilke dele der løbende skal revideres, for at

beskrivelserne er tilstrækkeligt retvisende. Denne skelnen mellem de forskellige dele af LUP'erne giver mulighed for, at de mere generelle dele kan fungere som overordnede beskrivelser for alle skolens uddannelser.

På udviklingsworkshopperne blev der peget på, at de vejledende skabeloner kan lægge op til, at LUP'erne deles i to forskellige dele, på baggrund af hvor tit de enkelte elementer skal revideres. Dette kan også medvirke til at gøre de enkelte dokumenter kortere, mere overskuelige og mere læsevenlige.

I den mere generelle del af LUP'en, som ikke skal revideres så ofte, har skolernes peget på, at følgende temaer kan medtages: praktiske oplysninger om skolen, lovgivningsmæssige rammer for skolernes uddannelser, oversigt over skolens udbud af hovedforløb og grundforløb, lærerqualifikation og udstyr, overvejelser om elevernes forudsætninger og kompetencer, skolens overordnede skemamodel, overordnet tilrettelæggelse af EUX-forløb, bedømmelsesplan, overvejelser om valgfag og talent og fag på højere niveauer, tilrettelæggelse af elevens arbejdstid og undervisningen på hovedforløb, overvejelser om ny mesterlære og skolepraktik samt samarbejde med det faglige udvalg.

Mht. de dele af LUP'en, som skal revideres oftere, bliver der peget på, at LUP'en kan rumme en mere uddybet beskrivelse af følgende temaer: undervisningens indhold, herunder udmøntning af det pædagogiske og didaktiske grundlag, evaluering og bedømmelse, struktur og fordeling af mål, vurdering af elevens kompetencer samt personlig uddannelsesplan, fx EUX-forløb, talentspor og fag på højere niveauer.

5 Forslag til fremtidig digital understøttelse

LUP'erne kan i dag lægges ind på den administrative platform Elevplan, hvorved de følger den struktur, der fremgår af de vejledende skabeloner, og samtidig er koblet til skolens administration af undervisningsforløb og registrering af elevernes kompetenceudvikling.

Ved udgangen af 2018 udfaser Undervisningsministeriet Elevplan, og der skal derfor udvikles en ny elektronisk understøttelse af LUP'erne. Undersøgelsen peger på, at skolerne har behov for, at LUP'erne fremadrettet understøttes digitalt i et overskueligt format, hvor forskellige målgrupper let kan danne sig et overblik over indholdet.

I dette kapitel beskrives forslag til en fremtidig digital understøttelse, så den bedst muligt understøtter skolernes behov mht. at præsentere LUP'erne på skolens hjemmeside og anvende dem som grundlag for lærernes arbejde med at planlægge, gennemføre og evaluere undervisningen.

En digital understøttelse, som henter aktuelle mål automatisk

Forslag: Aktuelle målpinde hentes automatisk fra uddannelsesordningen

Forslaget handler om, at den fremtidige digitale understøttelse bibeholder funktionen, som findes i Elevplan, hvor de gældende målpinde automatisk fremgår og kan hentes ind i LUP'erne.

Af statusrapporten fremgår det, at de skoler, der bruger Elevplan som digital understøttelse af LUP'erne, peger på, at en af fordelene ved systemet er, at det automatisk sørger for, at det er de aktuelle målpinde fra uddannelsesordningen, som findes i LUP'erne. Den nuværende funktion i Elevplan understøtter samtidig, at målene er opdaterede for den enkelte elev, hvilket fx er aktuelt, når eleverne er på forskellige uddannelsesordninger.

Flere deltagere i de tre udviklingsworkshops har understreget behovet for, at en fremtidig digital understøttelse fortsat har denne funktion. Hvis et fremtidigt system ikke indeholder denne funktion, kan det betyde, at LUP'erne ikke er opdaterede eller ikke skelner mellem målene i de forskellige gældende uddannelsesordninger.

En lokal undervisningsplan, som er nem at redigere og justere

Forslag: En digital understøttelse, som gør det nemt at redigere og justere LUP'erne

Forslaget handler om, at den fremtidige digitale understøttelse af LUP'er i højere grad skal understøtte skolernes arbejde med at udvikle og justere LUP'erne, end den nuværende digitale løsning i Elevplan gør.

Forslaget skal understøtte, at:

- Skolerne har mulighed for selv at definere en struktur for opbygningen af LUP'erne, som er tilpasset lokale forhold. Der er fortsat behov for en vejledende struktur, som skolerne kan tage udgangspunkt i.

De skoler, som anvender Elevplan, oplever, at det er vanskeligt at overskue LUP'erne, fordi Elevplan er opbygget af mange separate lag, og at det dermed kræver mange klik at tilgå de enkelte dele af LUP'erne. Opbygningen af LUP'erne er i Elevplan desuden en fast struktur, hvilket betyder, at der ikke er mulighed for at vælge enkelte elementer og felter fra. Dette betyder blandt andet, at der i nogle LUP'er er mange tomme felter på de forskellige niveauer i Elevplan eller felter udelukkende med bekendtgørelsestekst.

Deltagere i udviklingsworkshops peger på, at den nuværende struktur i Elevplan er fastlåst og ufleksibel. En fremtidig digital understøttelse af LUP'erne kan med fordel gøre det muligt for den enkelte skole at udarbejde en struktur, som er tilpasset lokale forhold. Deltagerne fortæller i den forbindelse, at det er centralt, at der fortsat er en vejledende struktur og opbygning, som skolerne kan tage udgangspunkt i ved udarbejdelse af LUP'er.

Som støtte til udarbejdelsen af LUP'erne blev det yderligere foreslået, at en fremtidig digital understøttelse kunne indeholde en såkaldt LUP-generator, som guidede skolerne gennem fx syv lette trin til at beskrive en LUP. En sådan LUP-generator kunne fx lægges i en app eller en anden digital understøttelse og rumme spørgsmål til hvert trin, som skolerne kan tage stilling til i udarbejdelsen af LUP'er.

En lettilgængelig digital løsning for læseren

Forslag: En digital understøttelse, som gør det let at tilgå enkelte dele af LUP'erne

Forslaget handler om, at den fremtidige digitale understøttelse af LUP'er gør det nemmere at tilgå enkelte dele af LUP'erne. Det kan fx indebære:

- Implementering af en søgefunktion, som med få klik gør det nemt at tilgå enkelte dele af LUP'en

- Mulighed for at indsætte en indledning til hvert afsnit, som fungerer som læsevejledning til afsnittet og beskriver strukturen i afsnittet
- En funktion, som kan mærke indholdet i LUP'en med henblik på at indikere, hvilken målgruppe de enkelte dele er relevante for. Funktionen kan muliggøre, at den enkelte målgruppe præsenteres for de dele af LUP'en, der er relevante for den pågældende målgruppe.

LUP'erne skal ligge tilgængelige på skolernes hjemmeside, men der er ikke noget krav til formatet for dem. I statusrapporten peges der på, at nogle skoler har fravalgt at bruge Elevplan til LUP'erne, blandt andet fordi de er svære at overskue og navigere i, når de ligger i Elevplan. Det er fx en udfordring for brugeren at finde et specifikt tema i LUP'erne, medmindre de er fuldt udfoldet. I så fald er planen typisk et meget langt dokument, som læseren manuelt skal scrolle igennem. Skolerne, som har valgt at bruge eget format, har typisk valgt et mere simpelt format, fx et samlet tekstdokument med en indholdsfortegnelse, hvor det med et enkelt klik er muligt at komme til forskellige dele.

På de tre udviklingsworkshops har deltagerne ønsket en digital understøttelse, som gør det lettere for læseren at fremsøge specifikke afsnit af LUP'erne. Det er ikke nødvendigvis muligt for skolerne fremover at udarbejde LUP'er, som omfangsmæssigt er kortere end de nuværende. Der er derfor behov for, at den digitale understøttelse gør det enklere at navigere i LUP'erne, end det på nuværende tidspunkt er tilfældet i Elevplan.

For at øge overskueligheden for læseren af LUP'er foreslår deltagerne i udviklingsworkshopperne forskellige tiltag. En mulighed er at lade sig inspirere af de skoler, som har valgt at bruge egne mere enkle formater for LUP'erne. En samlet oversigt over alle temaer i en LUP vil give læseren et overblik over indholdet og mulighed for at udvælge relevante dele.

Det er desuden et forslag, at den digitale understøttelse fremover giver mulighed for at markere, hvilke dele af LUP'en der er relevante for hvilke målgrupper. Det vil gøre det muligt for de forskellige målgrupper at få præsenteret udvalgte dele, alt efter hvilken målgruppe man som læser tilhører. Hvis læseren fx er elev, klikker eleven ved indgangen til den digitale løsning på elev-knappen, og systemet udvælger derefter den information, som er relevant for eleven. I den forbindelse er det vigtigt at være opmærksom på, at denne funktion ikke skal rumme ekstra beskrivelsesarbejde for skolerne. Systemet skal kunne lave sorteringen af indholdet i den pågældende LUP. Af eksempler på andre målgrupper, som denne sorteringsfunktion kan være relevant for, kan nævnes censorer, praktikvirksomheder og medlemmer af det lokale uddannelsesudvalg.

En digital løsning, som understøtter elevernes behov for overblik over uddannelsen

Forslag: En digital understøttelse, som understøtter elevernes behov for overblik over uddannelsen

Ideen handler om, at den fremtidige digitale understøttelse af LUP'er skal rumme mulighed for at indsætte visuelle elementer i LUP'erne, som imødekommer elevernes præferencer for andre formidlingsformer end tekst:

- Det bliver nemmere for skolerne at integrere grafik, billeder og film mv. i LUP'erne.
- Den digitale understøttelse af LUP'er har et format, som eleverne kan tilgå med deres smartphone.

Ifølge hovedbekendtgørelsen skal eleverne gøres bekendte med den lokale undervisningsplan. Flere skoler har derfor valgt at beskrive dele af LUP'erne i et elevrettet sprog. Dette gælder særligt i beskrivelsen af undervisningen, fx i introduktionen til et undervisningsforløb. Mange af de udarbejdede LUP'er er imidlertid meget omfangsrige og teksttunge, hvilket kan gøre det svært for nogle elever at afkode og forstå indholdet i dem. På de afholdte udviklingsworkshops blev det påpeget, at muligheden for at inkludere grafiske elementer, fx film og billeder, på nuværende tidspunkt ikke kan lade sig gøre i Elevplan.

Det blev derfor foreslået, at en fremtidig digital løsning skal give bedre mulighed for, at skolerne kan supplere de teksttunge beskrivelser med visuelle formidlingsformer, fx i form af billeder, grafiske fremstillinger af undervisningsforløb og små film. Disse formidlingsformer stemmer bedre overens med de former for formidling, som skolerne normalt benytter i kommunikationen med eleverne.

Derudover blev det påpeget af deltagerne i workshopperne, at ikke alle elever har adgang til en computer, og på nogle skoler får eleverne udleveret iPads ved start på grundforløb. Der er derfor behov for, at en fremtidig digital løsning kan tilgås fra en tablet eller smartphone.

En digital løsning, som giver mulighed for at inkludere links til læringsplatforme

Forslag: Et gæstelink til læringsplatforme

Forslaget handler om, at den fremtidige digitale understøttelse af LUP'er skal give mulighed for, at skolerne kan give adgang til beskrivelser af læringsaktiviteter på de lokale læringsplatforme eller lokale drev, i det omfang der er behov for det.

Dette forslag forudsætter, at kravet til indholdet i de lokale undervisningsplaner ændres, så det er beskrivelser af de samlede undervisningsforløb, der skal indgå, og ikke beskrivelser af de enkelte læringsaktiviteter, jf. forslag i kapitel 3.

Statusrapporten viser, at skolerne har forskellig praksis for at udarbejde og fastholde beskrivelse af læringsaktiviteter. Blandt de besøgte skoler har ingen valgt at lægge beskrivelsen af konkrete læringsaktiviteter ind i LUP'erne. Skolerne har i stedet valgt at placere selve beskrivelsen af læringsaktiviteterne på de platforme, som lærerne bruger i kontakten med eleverne, fx Moodle, Itslearning eller PraxisOnline, eller på et fælles drev, som lærerne kan tilgå internt.

Bredt set er der på skolerne et behov for at fastholde beskrivelser af læringsaktiviteter i et format, som kan kobles til opgaver og øvrige undervisningsmaterialer.

Frem for at skolerne skal udarbejde særskilte beskrivelser af læringsaktiviteter til LUP'erne, foreslog deltagerne i udviklingsworkshopperne, at en fremtidig digital løsning giver mulighed for, at skolerne ved behov kan lægge links til skolens læringsplatform, så beskrivelser af læringsaktiviteter vil være tilgængelige for Undervisningsministeriet, fx i forbindelse med evt. tilsynssager.

6 Forslag til en stærkere kobling mellem LUP'er og pædagogisk praksis

Et af formålene med dette idekatalog er at give forslag til, hvordan bekendtgørelsens krav, de vejledende skabeloner og den digitale understøttelse af LUP'erne kan videreudvikles, så LUP'erne i højere grad kobles til skolernes arbejde med at udvikle kvaliteten af undervisningen.

I statusrapporten er det dog tydeligt, at skolernes udbytte af arbejdet med LUP'erne særligt afhænger af, hvilke lokale pædagogiske processer som arbejdet indgår i, og kun i mindre grad afhænger af de krav, der er til arbejdet, og de ministerielle rammer, der er for arbejdet.

Gennem udviklingsworkshopperne blev det i forlængelse heraf klart, at der er forhold, der handler om den måde, uddannelserne er beskrevet på fra de faglige udvalgs side, som spiller en central rolle for arbejdet med at omsætte bekendtgørelsens krav til praksis. Disse pointer er fremhævet nedenfor og er suppleret med forslag til styrkelse af skolernes interne pædagogiske udviklingsprocesser i forbindelse med LUP-arbejdet.

Understøt arbejdet med at omsætte målpinde i uddannelsesordningerne til mål for undervisningsforløb

Forslag: Understøt bedre forudsætninger for at omsætte målpinde i uddannelsesordninger

Forslaget handler om at understøtte skolernes arbejde med at omsætte målpinde i uddannelsesordninger til beskrivelser af mål for forløb på den enkelte uddannelse. Målpindene i uddannelsesordningerne kan være så komplekse, at de er vanskelige for skolerne at omsætte til beskrivelse af undervisningsforløb.

Når skolerne i LUP'erne skal beskrive, hvordan undervisningen på en uddannelse gennemføres, skal beskrivelsesarbejdet nødvendigvis tage afsæt i de målpinde, som findes i uddannelsesordningen for den enkelte uddannelse.

Det er de faglige udvalg, dvs. repræsentanter for arbejdsmarkedets parter inden for det enkelte uddannelsesområde, som udgør det faglige udvalg, og som står bag udarbejdelsen af de målpinde, der gælder for en uddannelse. Da forskellige faglige udvalg står bag målpindene for de forskellige uddannelser, er der stor forskel på, hvordan de er udformet, og hvor præcist de er formuleret i forhold til, hvad eleverne skal lære.

Nogle af deltagerne i udviklingsworkshopperne fremhævede, at målpindene i nogle uddannelsesordninger umiddelbart kan oversættes til læringsmål og gøres til genstand for konkrete drøftelser af, hvordan undervisningen kan tilrettelægges med afsæt i disse mål. For andre uddannelser gælder det, at målpindene er vanskelige at forstå, fordi de er sammensatte og formuleret utydeligt.

Hvis arbejdet med at beskrive undervisningen i LUP'erne i højere grad skal være et godt og brugbart afsæt for tilrettelæggelse og gennemførelse af undervisningen, vil det være centralt, at de målpinde, der gælder for en uddannelse, kan fungere som et grundlag for lærernes planlægningsarbejde. Det er desuden vigtigt, at de lærere og øvrige medarbejdere, der skal udarbejde beskrivelser med afsæt i målpindene, er tilstrækkeligt klædt på til et sådant oversættelsesarbejde.

Der kan derfor være behov for, at Undervisningsministeriet mere generelt har fokus på, hvordan disse kompetencer kan understøttes på skolerne. Fx gennem kompetenceudvikling eller rådgivning fra ministeriets læringskonsulenter. Der kan også være behov for at samarbejde med de faglige udvalg, der udarbejder målpinde for den enkelte uddannelse.

Styrkelse af de pædagogiske processer på skolerne

Tydelig rollefordeling og opfølgning på de lokale undervisningsplaner

Forslaget handler om, at selve beskrivelsesarbejdet i forbindelse med LUP'erne placeres hos medarbejdere med erfaring med at omsætte bekendtgørelsens målpinde til beskrivelser af lokal undervisningspraksis.

Derudover er der behov for, at beskrivelsesarbejdet kobles tæt til de fora, hvor lærerne udvikler og evaluerer undervisningen.

Der er stor forskel skolerne imellem mht., hvor tæt en kobling der er mellem arbejdet med at skrive LUP'erne og den pædagogiske praksis på skolen. I statusrapporten, som ligger til grund for dette idekatalog, er der en mere udfoldet og nuanceret beskrivelse af de pædagogiske processer, som knytter sig til skolernes arbejde med at beskrive og anvende LUP'erne.

Overordnet kan man skelne mellem to typer af praksis, der adskiller sig mht., hvordan skrivearbejdet er koblet til det pædagogiske udviklings- og planlægningsarbejde. På nogle skoler er der en stærk kobling mellem dem, der skriver LUP'erne, og de lærere, der gennemfører undervisningen. Fx ved at den strategiske ledelse eller skolens kvalitetsafdeling er ansvarlig for at tilrettelægge beskrivelsesprocessen, udarbejde de beskrivelser, der indgår i LUP'erne, samt tilrettelægge og koordinere fælles processer, hvor uddannelsesledere og lærere udvikler det konkrete indhold. På andre skoler foregår beskrivelsesarbejdet uden fælles tilrettelagte processer eller en tydelig kobling til lærernes planlægning af undervisningen.

Samlet set peger undersøgelsen dermed på, at hvis LUP'erne skal blive et mere dynamisk element i planlægningen af undervisningen, er det nødvendigt at styrke de pædagogiske processer, så de forskellige opgaver bliver placeret hos de medarbejdere på skolen, der har de bedste forudsætninger for at løse dem.

Det betyder fx, at opgaven med at beskrive uddannelsen og undervisningen bedst placeres hos medarbejdere med en indgående erfaring med at beskrive pædagogiske processer. På nogle skoler vil det være skolens kvalitetsafdeling, mens det på andre kan være ledelsesansvarlige medarbejdere eller lærere. Samtidig er det også vigtigt, at beskrivelsesfasen af LUP-arbejdet kobles tæt til de fora, hvor lærerne i fællesskab udvikler og evaluerer undervisningen. Statusrapporten viser, at der er et potentiale for at styrke denne kobling og koordinering, så den gælder på alle skoler.

**Idekatalog til videreudvikling af
lokale undervisningsplaner på erhvervsuddannelserne**

© 2017 Danmarks Evalueringsinstitut

Citat med kildeangivelse er tilladt

Publikationen er kun udgivet i elektronisk form på: www.eva.dk

ISBN (www) 978-87-7182-102-4

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) gør uddannelse og dagtilbud bedre. Vi leverer viden, der bruges på alle niveauer – fra institutioner og skoler til kommuner og ministerier.

**DANMARKS
EVALUERINGSINSTITUT**

T 3555 0101
E eva@eva.dk
H www.eva.dk